

Bilag 4.

Sagen Nr. 40/1882. Arbejdsmand Jens Møller og Spisevært Rjør, begge i Randers (Selv)
 contra
 Examinatus juris S. Ostenfeldt sammesteds (Selv).

(Affagt den 5te Juni 1882).

Under nærværende Sag har Indstævnte, Examinatus juris S. Ostenfeldt i Randers i 1ste Instants ved en Politiret paastaet Citanterne; Arbejdsmand Jens Møller og Spisevært Rjør, Begge i Randers — der den 3die Januar f. A. havde fisset i Randers Havn og efter Indstævntes Formening derved uberettiget gjort Indgrib i de ham som Eier af Frisenvold Fissergaard tilkommende Fisserrettigheder — for deres ommeldte Forhold ansete med Straf samt tilpligtede at erstatte ham Værdien af de af dem borttagne Fisk med 10 Kr., hvorhos han endvidere havde nedlagt Paastand om Konfiskation af det af Citanterne ved den ommeldte Leilighed benyttede Vaad. Efter at en af Citanterne nedlagt Paastand om, at Sagen som uretellig anlagt ved Politiretten skulde afvises fra bemeldte Ret, var forkastet ved Politirettens Kjendelse af 22de Marts f. A., ere Citanterne ved den derpaa affagte Politiretsdom ansete med Bøder til Randers Kjøbstads Politikkasse af 5 Kr. hver, samt tilpligtede En for Begge og Begge for En at betale Indstævnte den paastævnte Erstatning og i Sagsomkostninger i 1ste Instants 5 Kr., medens de iøvrigt ere frifundne for hans Tiltale, og denne Sag er derefter af Citanterne indanket her for Retten, hvor de, idet de tillige særlig have paaanket Politirettens ovennævnte Kjendelse af 22de Marts f. A., ligesom i 1ste Instants principaliter have paastaet Sagen afvist fra Politiretten — hvortil der imidlertid ikke findes tilstrækkelig Jøie — medens de in subsidium have paastaet sig frifundne for Indstævntes Tiltale. Denne har derimod paastaet den paaankede Kjendelse og Politiretsdommen stadfæstet, dog saaledes at de Citanterne idømte Bøder forhøies.

Citanterne have erklæret, at de den 3die Januar f. A. i Forening have fisset med Vaad i Randers Havn ved Bolværket udfør den nye Toldbod, men de have forment, at de som Beboere af Randers vare berettigede til at fiske sammesteds.

Efter Sagens Oplysninger havde Kong Frederik den Tredie ved Skjøde af 25de September 1661 afhændet Taarupgaard, det nuværende Frisenvold, som det i Skjødet hedder „med tilliggende Løgegaard, Fiskeri og Fiskevaad udi Randers Fjord og ellers“ til daværende Kammerraad og Rentemester Mogens Friis til Fauerskjov, og tilføies det i Skjødet, at „bemeldte Mogens Friis og hans Arvinger fri og ubehindret til Evig og upaataalt Eiendom skal Nyde og beholde Løgegaarden ved Taarup Løgegaard med ald det Fiskeri, som os hid indtil fulgt haver, og som vii have været berettiget til, baade med Vaade, Drætter og i alle andre Maader, og være hannem og hans Arvinger fri tilladt at bruge samme Løgegaarde og Fiskerie, som en fri Endell efter deris Egen tyche og villie, Saa og anrette saa mange Løgegaarde paa Guden som dennem lystet for deris Egen Grund og Eiendom“, men iøvrigt indeholdt Skjødet ikke nærmere Oplysning om Omfanget af de Fisserrettigheder, Kongen hidtil havde udøvet paa Randers Fjord og i Gudenaaen. Frisenvold med Tilliggende maa imidlertid atter være kommen i Kronens Eie, thi efter Sagens Oplysninger blev der under 11te November 1684 udstedt et nyt kongeligt Skjøde paa samme, og i dette Skjøde — der vel ikke er fremlagt under Sagen, men hvoraf en Ekstrakt er indført i et saakaldet „Ekstrakt-Udtrøg af Clausholm Rante-Kommission holden i Aaret 1685“, der er optaget i en den 16de April 1696 begyndt og den 20de Januar 1698 sluttet Kommissions Forretning, hvoraf en Notarial-Affskrift har været fremlagt under en af den daværende Besidder af Stamhuset Frisenvold mod Beboerne af Uggelhusene i sin Tid anlagt, den 12te December 1797 inden Sønderhald m. fl. Herreders Ret paadømt Sag, og hvis Indhold tildels er optaget i den i bemeldte Sag affagte Dom, hvoraf en Udskrift er fremlagt under nærværende Sag — angives det Fiskeri, som skulde medfølge Eiendommen, at bestaa i „Frisenvold underliggende Hoved-Løgefiskeri, som naaer tvært over Randers Fjord med Opfissing paa begge Sider samt Midtstrømsfiskeri til Udbyhøi, som i Landmaalingmatrikulen er anslagen under Frisenvold Hovedgaards Taxt for 5 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. Hartkorn.“

Senere er Frisenvolds saakaldte Fissergaard med Bygninger og Forder samt det i Skjødet af 11te November 1684 ommeldte Fisserhartkorn bortsolgt fra Frisenvold Hovedgaard som en selvstændig Eiendom og tilhører nu ifølge et af en tidligere Eier af samme den 12te Marts 1879 udstedt Skjøde Indstævnte, der saaledes er Eier af alle de til Frisenvold